El que Deu separà no ho ajunte l'home

-La problemàtica de l'assignatura de religió a l'escola pública-

(La problemática de la clase de religión en la enseñanza pública)

Josep Emili Arias
cel_ras@hotmail.com

La dita de l'encapçalament és del físic teòric Paul Maurici Dirac. Al passat mes de març, durant la cimera de la UE a Berlín i la commemoració dels 50 anys del Tractat de Roma, el papa Benet XVI censurà d'apostasia el fet que la redacció de la Declaració de Berlín no recollira cap menció a les arrels culturals i d'identitat del cristianisme europeu. Tot semblava ser una enrabiada de Benet XVI al vores la seua religió relegada a l'oblit. Aquells mateixos dies una capçalera d'un rotatiu alemany, expressava: «El Vaticà exigeix a la cimera de Berlín la seua històrica quota de poder». És açò, el que em du a esmentar el versicle evangèlic de Mateu on es fa clara al·lusió a la necessària separació dels interessos de l'Estat i la religió, i que el Vaticà i la Conferencia Episcopal Espanyola res fan per voler entendre. Qualsevol Estat modern que es digui democràtic ha de ser aconfessional. A la historia més recent sempre ha tingut resultats desastrosos el que l'Estat i la religió anaren agarrades de la mà. Una perillosa simbiosis que sempre acabat afavorint l'obscurantisme i el pensament únic.

Tota Constitució democràtica moderna reconeix la llibertat de credo (llibertat religiosa) com un dret constitucional. Malgrat això, cap Estat constitucional mai deu abocar-se ni afavorir a una religió determinada, doncs, és obvi, que el credo agnòstic també és una mena de llibertat religiosa.

La fe y les creences no són acadèmiques

Definim que un Estat és fonamentalista quan legisla sotmès al criteri doctrinal i moral de la religió imperant. Al nostre Estat espanyol que, constitucionalment, es diu aconfessional mai deuria afavorir ni avantatjar a cap confessió religiosa. Tota religió ha d'estar sostinguda per la fe dels seus feligresos i, per a res, cap religió deu implorar ni mendicar privilegis a l'Estat. Doncs, molt clar ho expressà Jesús de Nasaret als evangelis: «Doneu al Cèsar el que és del Cèsar i a Deu el que és de Deu» (Mt.22, 21). Digam que el *Cèsar* (el poder polític) té el deure i la potestat universal de legislar per a tots els conciutadans (creients, agnòstics i ateus); com, així, el creient té el deure de practicar els seus preceptes doctrinals i morals. Jo no puc exigir-li al legislatiu (al *Cèsar*) que legisli obeint sempre als preceptes morals de la meua doctrina religiosa.

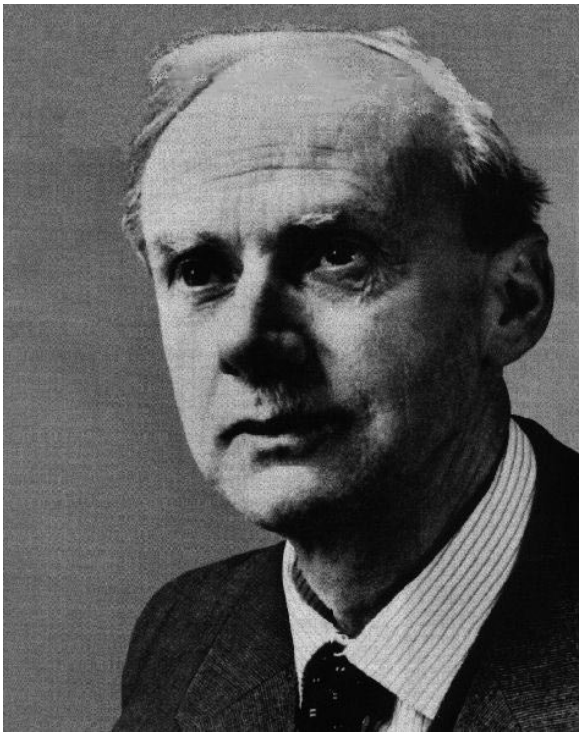

P. Dirac.- Autor de la frase que sirve de título al artículo

No s'enganyem, tot modern Estat democràtic ha de fer valdre la primordial norma de respectar la pluralitat de pensament i, per dalt de tot, avorrir el pensament únic. Doncs, quin tipus de fe catòlica és eixa que la seua supervivència sembla estar basada en ofegar la llibertat i els drets d'altres col·lectius?, (digam homosexuals, no creients, musulmans, sintoistes..).

Hem de deixar clar, que el *Cèsar* (el poder governamental) mai t'obliga a divorciar-te, mai t'obligarà a trencar cap procés d'embaràs (i sempre dins les limitacions que estableix la llei), mai et marcarà la teua inclinació sexual i, com tampoc, el *Cèsar*, mai et privarà que els teus fills donen catequesis a les parròquies.

Cal rememorar el bon fer del ministre de Justícia i catòlic practicant, En Francesc Fernández Ordóñez, qui tan clar ho tingué a l'hora de redactar la Llei del Divorci al 1981, i qui suportà la pressió instigadora de la *Santa Sede* vaticana.

Per a més *Inri*, és tota una paradoxa que quan la UE està lluitant per que als països de l'òrbita islàmica afluixen el fonamentalisme religiós, contra tota lògica, la Conferencia Episcopal Espanyola tingué l'atreviment d'exigir-li al govern espanyol que la nota de la seua classe de religió catòlica s'avalue i puntue dins del còmput acadèmic global de l'estudiant ("en exclusivitat i avantatge a la resta d'altres religions"). Açò va, de colze en colze, amb el fonamentalisme. L'anacronisme en que viu la Conferencia Episcopal Espanyola ja no pot arribar a més, sempre obstinats en la set de poder.

Jo que pensava que la fe i la espiritualitat eren virtuts i valors ètics que complementaven a l'ésser humà i que, per tant, adquirien una *supra* consideració per damunt de l'àlgebra, la Llei de la gravitació i la Taula periòdica dels elements. A sant de què la fe religiosa s'ha de computar amb una nota acadèmica?. La fe, com tota creença espiritual, no deixa de ser una lliure opció de consciència i el fruit d'un compromís personal.

Tota confessió religiosa és una qüestió de fe i no de coneixement acadèmic.

Em pregunto: Amb quin criteri acadèmic es poden avaluar la espiritualitat, la fe i el dogma?.

L'ensenyament públic té que impartir coneixements, i no adoctrinaments

"Les doctrines confessionals no són de la competència de l'ensenyament públic". Tota assignatura (o classe) de qualsevol religió confessional que es vulga impartir dins l'escola pública és tot un malèvol anacronisme.

Totes les creences, tan si són religioses i també de les *pseudociències*, mai poden ser acadèmiques. Bé ho dic, que fins al termini del s. XVI, en algunes novençanes universitats europees s'aplegà a impartir eixa sensacionalista assignatura dedicada

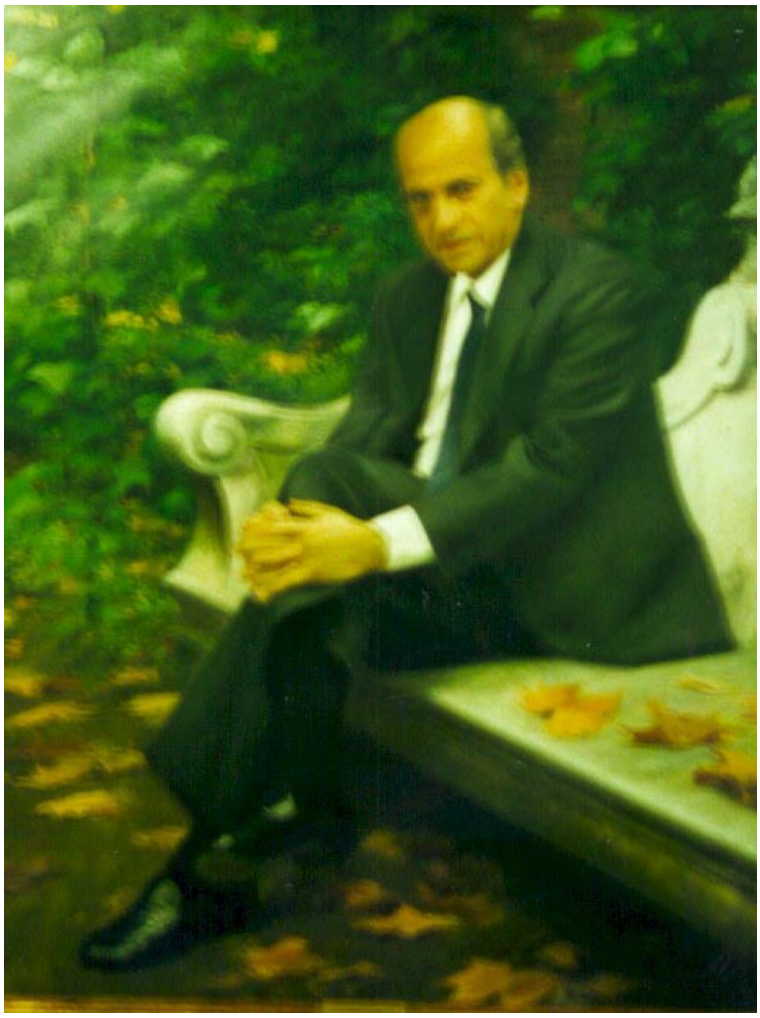

D. Francisco Fernández Ordoñez, tal como figura en la galería de retratos del ministerio de Asuntos Exteriores

a endevinar el destí per antonomàsia, la astrologia.

Fent una acotació, com a divulgador d'assumptes astronòmics, puc dir que el més bonic que té la ciència és que la seua creativitat, contínuament, està sotmesa al lliure examen; on tota nova hipòtesi, per extravagant i incomoda que resulte, aquesta ha de ser contrastada i verificada abans de ser pujada com a teoria. Per aquest motiu, la fe i el dogma, tenen molt mala cabuda a l'empresa científica i del coneixement. És clar, que la fe del creient es mou sempre dins d'un cercle dogmàtic mentre que, per l'altre costat, el dubte (*la duda*) és, i serà, l'autèntic motor del coneixement.

Hui, a la nostra Comunitat Valenciana, vivim dins d'una societat multiracial i multicultural on ja hi han aules d'ensenyança primària pública que l'alumnat musulmà representa, de vegades, el 50%. I, ara pregunto: «Hi hauria que impartir-los hores de classe coràmica si ho demanaren?». Hui deuríem tindre molt clar que tot l'adoctrinament religiós s'ha d'impartir dins la família, als centres parroquials i/o als seus propis col·legis privats, però mai dins d'una escola pública aconfessional. L'escola i l'ensenyament públic no té més raó que ser laics.

Això de dir, «.. *y que el papa Estado proteja mi religión*», hui, ja és història. Tota església que vulga ser lliure ha d'estar costejada pels seus feligresos. Tota religió s'ha de guanyar al carrer i mai ser mercantilitzada dins dels ministeris governamentals. Jo, com a creient cristià, sí crec en la doctrina de l'ideòleg Jesús de Nasaret, on els seus evangelis mostren les més boniques utopies per fer un home i una humanitat millors. Jo sí crec en els seus Evangelis, però els que hi han escrits, no els que es pregonen des de dalt del púlpit.

Gràcies a Deu, no combrego amb aquesta Església catòlica espanyola que vol estar farcida de privilegis governamentals. Això sí, sempre obstinada en no perdre quotes de poder públic ni acadèmic. Cap religió del món ha aconseguit expressar tanta supèrbia i exclusió com ho diu la frase feta del *credo* catòlic: «*Creo en un sólo bautismo* [catòlic] *para el perdón de los pecados*», i la resta de feligresies cap a la condemna irremeiable de l'infern. Aquest *credo* que redactà la intransigent Església catòlica fa molt poca *praxis* de la humilitat evangèlica.

Però, hui, el greu problema de l'Església catòlica sembla ser el raquític poder de convicció per a transmetre l'Evangeli, eixe gran missatge testimonial de Jesús de Nazaret. Sembla que l'únic que de valent van sobrats el Vaticà i la Conferencia Episcopal Espanyola són de massives beatificacions i d'una caterva d'advocacions marianes. Però, sobretot, d'eixe fanatisme i la incitació al fustigament polític que tant s'afavoreix des del seu medi radiofònic, la COPE.

Aleshores, el que de veritat li fa falta a l'Església catòlica és que sàpiga transmetre la autèntica essència del cristianisme, que no és altra que el donar testimoni i compromís social del missatge evangèlic de Jesucrist. Ja ho digué el bisbe de la Teologia de l'alliberament, Pere Casaldáliga: «Fe és fer», (l'Evangeli).

Res entenc, baix quin criteri es poden avaluar, acadèmicament, conceptes tan intangibles com la espiritualitat religiosa, la fe en la resurrecció i altres dogmes teològics, quan tots aquests conceptes doctrinals estan situats més enfora del coneixement empíric.

NOTA:

Aquesta declaració de principis es va sintetitzar per fer un article d'opinió i que segué publicat -amb el mateix títol- al diari LEVANTE -EMV-, dins dels fulls comarcals de La Safor (p. 34), al dijous 28 de juny de 2007.